

Fotograma de la pel·lícula del projecte, 2023.
© Albert Gironès

EL MIRACLE DEL SOL

o un intent de representar allò que és irrepresentable

El miracle del Sol és una proposta de l'artista Albert Gironès que s'ubica en el terreny movedís entre la fe i la ciència. El projecte versa sobre la projecció del desig i les expectatives, la percepció subjectiva, l'inconscient col·lectiu i l'explicació racional i científica d'un fenomen de la percepció.

El miracle del Sol proposa un viatge guiat per la curiositat artística, la recerca minuciosa, el treball de camp, l'experimentació i l'intent de representar allò que és irrepresentable.

EL MIRACLE DEL SOL

ALBERT GIRONÈS

1 OCTUBRE – 19 NOVEMBRE 2023

CAPELLA DEL CARMÉ

ESPAI D'ART I PATRIMONI EZEQUIEL TORROELLA
C. Mossèn Miquel Costa, 25 17230 Palamós

EXPOSICIÓ

Divendres de 17 a 20 h

Dissabtes de 17 a 20 h

Diumenges i festius d'11 a 14 h

PROJECCIÓ DE LA PEL·LÍCULA

Divendres i dissabtes 17.30, 18.30 i 19.30 h

Diumenges i festius 11.30, 12.30 i 13.30 h

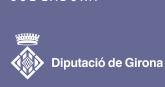
www.biennialartezequieltorroella.cat

ORGANITZA

COL·LABORA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

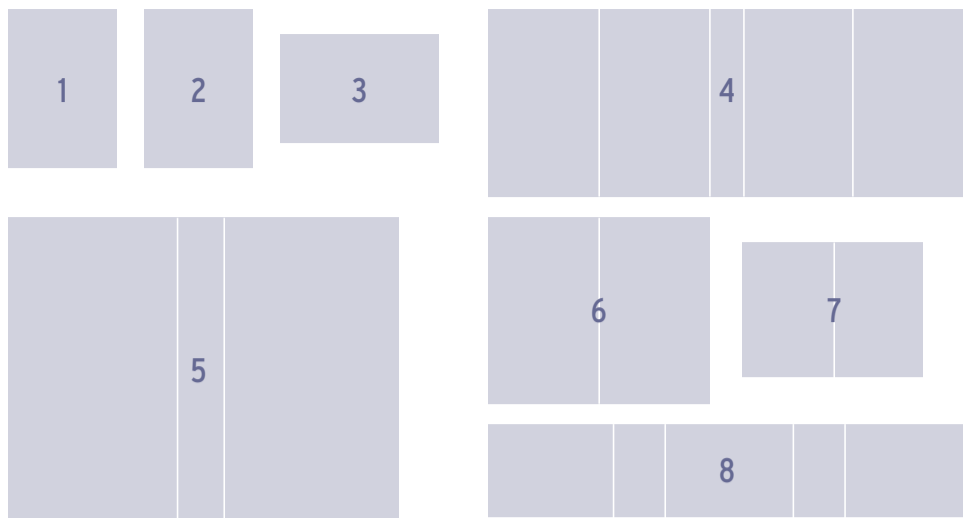
EL MIRACLE DEL SOL

ALBERT GIRONÈS

Exposició temporal
del Projecte guanyador de la
I BIENNAL D'ART EZEQUIEL TORROELLA

1 OCTUBRE – 19 NOVEMBRE 2023

1. Fulletó «Ntra Señora de Fátima». Obra de caridad cristiana bajo la advocación de la Virgen de Fátima, s.d.
2. Postal enviada des de Medjugorje a l'àvia de l'artista. Albert Gironès i Carme Prats, 2023
3. Postal souvenir de Medjugorje. PRIMO Religious Articles, 2023
4. Dibuixos de la primera observació del «miracle del Sol». Albert Gironès, 2022
5. Fragment traduït de l'article científic «Apparitions and Miracles of the Sun». Auguste Meessen, 2003
6. Llibre «La Mare de Déu s'apareix a Medjugorje: Pregueu, pregueu, pregueu!». 1987
7. Quadern de camp utilitzat durant la peregrinació a Medjugorje. Albert Gironès, 2023
8. Fotografies del Mont Podbrdo preses a Medjugorje. Albert Gironès, 2023

Com en el cas de la majoria de les recerques científiques, la proposta d'Albert Gironès sorgeix d'una observació personal: la visió d'un estrany i impactant fenomen solar a la muntanya de Miramar de Valls, el 14 d'abril de l'any 2022. Després d'intentar dibuixar i escriure allò que havia vist, la curiositat artística l'empeny a dur a terme una recerca minuciosa fins a descobrir que havia estat testimoni de l'anomenat "miracle del Sol" que, històricament, es relaciona amb les aparicions de la Mare de Déu a Fátima (Portugal), el 13 d'octubre de 1917. El mateix artista es fa ressò del que explicaven els testimonis de l'època: *"el Sol va girar al cel com una roda de foc, va llançar raigs de colors que van tenyir tots els objectes de la Terra. Després, va semblar que sobtadament es desprenia del cel, i que es llançava perpendicularment sobre la Terra, fent creure a la multitud que el món s'estava acabant"*. La visió va durar uns 12 minuts, i segons els registres de l'època va ser presenciada per unes 70.000 persones. Aquest fenomen es relaciona també amb la segona meitat del Segle Marià a l'Europa moderna (1854-1955), que coincideix amb el traumàtic moment del final de la Segona Guerra Mundial, les tensions de la guerra freda i la polarització marcada per l'americanització i el comunisme.

D'altra banda, el fenomen troba també una detallada explicació racional de la mà de la ciència, tal com resumeix el mateix artista: "el "miracle del Sol" podria deure's únicament a un procés neuro-psicològic desenvolupat entre els ulls i el còrtex visual del cervell, que succeeix en estar mirant el Sol ininterrompudament durant uns minuts. Una experiència subjectiva determinada per una sèrie d'imatges al·lucinatòries com a resposta natural i inconscient a la gran lluminositat rebuda, que només és perceptible a través de l'ull humà, i que, per tant, és irregistrable. És per això que, fins ara, aquestes observacions només han estat transmises a través del testimoni oral i escrit, i com a conseqüència, no existeix cap representació en moviment que li sigui fidedigna".

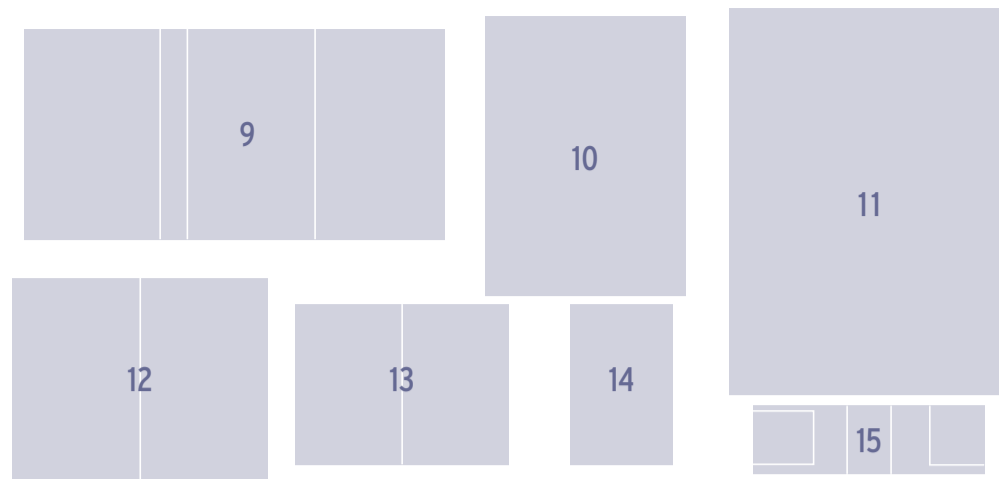
I és, en aquest punt, on al maig de 2023 comença el treball de camp de l'artista, disposat a copsar per ell mateix l'actualitat del fenomen a un dels llocs, on des de l'any 1981, encara aplega un bon nombre de fidels, expectants per veure l'aparició de la mare de Déu, a la localitat Bòsnia de Medjugorje. De nou, l'experiència personal apareix en primer pla, en recordar que una amiga de la seva àvia Carme, hi havia viatjat a finals dels anys vuitanta, per presenciar l'aparició de la Verge. Al Mont Podbrdo, conegut com a turó de les aparicions, Gironès observa, filma, dibuixa, pren notes i és testimoni d'una forta llum que es mou i s'intensifica progressivament, per desaparèixer de sobte. Observa també la comunitat de gent que s'hi aplega, entre creients, devots i curiosos.

El resultat de tot aquest procés pot veure's a l'exposició *El miracle del Sol*, un intent col·lectiu de representació, a partir de la voluntat de l'artista de representar allò que és irrepresentable, perquè l'objectiu de les càmeres o dels telèfons poden

Albert Gironès (Valls, 1995) és investigador i artista visual. La seva pràctica manté interessos en les històries populars, la rumorologia i els relats extraordinaris associats a certs indrets, i indaga en la nova construcció d'imaginari a través del meravellós, en la voluntat d'entendre i en l'experiència del fet transcendent.

Ha obtingut beques com la Premis Ciutat de Barcelona 2020, Recerca i Innovació en les Arts Visuals 2020, Sala d'Art Jove 2020 i 2017, Bòlit Mentor 2019 i Unzip 2018. Ha realitzat residències a la Kunststiftung BW (Stuttgart), Tsonami Arte Sonoro (Valparaiso), Homesession i Fabra i Coats (Barcelona), Nau Estruch (Sabadell), Radart (San Romano di Mercato Saraceno).

Els seus treballs s'han mostrat a l'Arts Santa Mònica i a La Escocesa (Barcelona), al Bòlit Centre d'Art (Girona), al Centre del Carme (València), al Casal Solleric (Palma), al MADC (San José), entre d'altres i ha desenvolupat tallers i conferències a la Virreina, al Disseny Hub, al MACBA i a Hangar (Barcelona), a La Panera (Lleida) i a la Universitat Politècnica (València).

9. Llibre «El milagro solar de Fatima: Al habla con los testigos». John Haffert, 1988
10. Il·lustració de la via visual estreta de l'article científic «Factors influencing the origins of colour categories». Tony Belpaeme, 2002
11. Article «Quan et sents al mig d'alguna cosa: o aparició mariana a Fehrbach el 21 d'agost de 2022». Albert Gironès, 2022
12. Llibre «Un mito moderno. De cosas que se ven en el cielo». Carl Gustav Jung, 2018 [1958]
13. Llibre «Medjugorje 1981-2018: The story with the messages of the Queen of Peace». Matica Hrvatska Čitluk, 2018
14. Pagina del llibre «Medjugorje 1981-2023: Historia de las apariciones y los mensajes de la Reina de la Paz desde 1981 hasta 2023». Matica Hrvatska Čitluk, 2023
15. Soligrafies preses des del Mont Podbrdo de Medjugorje. Albert Gironès, 2023

captar la intensitat de la llum, però no les imatges que el nostre cervell genera en exposar-se a tal grau d'intensitat (la combinació de les *after-images* produïdes en la retina i els *after-effects*, que resulten del procés neuronal al nostre cervell, dels quals parla el científic Auguste Meessen a la ponència 'Apparitions and Miracles of the Sun' en el context del Forum Internacional "Science, Religion and Conscience", celebrat a Porto, 23-25 octubre 2003).

La videoinstal·lació de Gironès es divideix en tres parts: un vídeo que recull registres fets per visitants a Medjugorje que responen tant a vídeos extrets d'Internet com a la crida que l'artista va fer mitjançant cartells a l'espai públic, demanant-los de compartir els seus vídeos. En segon lloc, dues vitrines que mostren diferents documents que inclouen imatges històriques, relats de testimonis, documents científics, fotografies realitzades per l'artista a Medjugorje i fragments del seu quadern de camp amb els dibuixos i impressions de la peregrinació.

Finalment, a l'espai central de la Capella del Carme, apareix l'experiment artístic que explora fins al límit les possibilitats de la visió i la representació: la projecció del registre del Sol en 16 mm en blanc i negre que l'artista va fer a Medjugorje amb els dibuixos, a color i en blanc i negre, fets damunt el negatiu fílmic. De la mateixa manera que el miracle del Sol es pot veure només durant uns dies i unes hores específiques en les quals el fenomen es manifesta i de la mateixa manera que a les esglésies, les cerimònies tenen lloc en horaris concrets, la filmació de 4 minuts es projecta a unes hores concretes. Mentrestant, hi ha espai pel desig, el so, els documents i la situació que emfasitza les expectatives de què quelcom màgic succeeixi.

El projecte d'Albert Gironès és, ara mateix, d'una rellevància absoluta. Vivim en un present en què la ciència és capaç de donar explicacions a molts fenòmens, hi ha molta informació accessible, però també molta desinformació, basada en creences infundades que juguen amb les emocions i les expectatives de les persones. On no arriba la ciència s'obre la porta als esoterismes i altres formes de coneixement més intuïtives i no només basades en la raó. El nostre present és ple d'incerteses i d'emergències (mediambientals, socials, econòmiques). Vivim un moment de canvi en el qual una forma d'entendre el món s'acaba per donar pas a una altra encara en procés de definició i entremig, com escrivia, Gramsci, en aquest clarobscur, sorgeixen els monstres, les crispacions, les contradiccions i també els fonamentalismes i els extremismes.

Entre la fe i la ciència, l'aproximació artística -que comparteix la vehemència i l'entusiasme amb la fe i la curiositat i l'esperit analític amb la ciència- ens fa mirar les coses des de perspectives inèdites i ens dona l'autonomia per pensar i experimentar per nosaltres mateixos.

Montse Badia

Octubre 2023

EL MIRACLE DEL SOL

PROJECTE Albert Gironès COMISSARIAT Montse Badia
 COORDINACIÓ TÈCNICA Núria Teno i Glòria Naco, Àrea de Patrimoni de l'Ajuntament de Palamós
 DISSENY GRÀFIC Lupagràfics DISSENY SONOR Teresa W TRADUCCIONS Alexandra Dirckze
 PRODUCCIÓ EXPOSICIÓ Rètols Brugué IMPREMTA Gràfiques Azmora DIP. LEGAL GI 1219-2023
 INFORMACIÓ DE SALA Il·lusions. Associació de serveis socioculturals
 AGRAÏMENTS Carme Prats, Carme Batalla, Clara Gassull, Josep Olliu, Luis Macias, Teresa Minguell, Núria Gironès, Carlos González, Maribel Morillas, Departament de Premsa i Protocol de l'Ajuntament de Palamós i Brigada Municipal de l'Ajuntament de Palamós
 COMISSIÓ ARTÍSTICA DE LA BIENNAL EZEQUIEL TORROELLA Elvira Dyangani Ose, Maria Recasens,
 Marta Negre, Marta Viza, Natàlia Chocarro, Ricard Planas i Pepe Serra
 COMISSIÓ GESTORA DE LA BIENNAL D'ART EZEQUIEL TORROELLA Pere Coll, Martí Colls, Miquel Puig,
 Joaquim Comes, Miquel Martí, Maria Puig, Núria Botellé i Lluís Puig
 AMB EL SUPORT DE CraterLab, Goethe Institut Barcelona, Hangar i Kunststiftung Baden-Württemberg